

Co může Randák

□ ONDŘEJ KUNDRA

V jednom z největších korupčních případů loňského roku, vyvádění peněz z pražského dopravního podniku, došlo k nečekanému zvratu. Místo hlavních podezřelých tunelářů teď míří před soud instituce, která na neprůhledné jednání upozornila – protikorupční fond matematika a miliardáře Karla Janečka. Fondu dokonce hrozí zákaz činnosti.

Šachta místo tunelu

Pro Janečkův fond, který úspěšný obchodník s finančními deriváty před dvěma lety založil s cílem rozkrývat nejkřiklavější případy korupce, šlo v dopravním podniku o zatím největší akci. Loni v lednu uspořádal spojenec Janečkova fondu a bývalý šéf rozvědky Karel Randák tiskovou konferenci, na které za fond detailně popsal, jak z dopravního podniku pod vedením tehdejšího šéfa Martina Dvořáka utekly stovky milionů. Ať už na dvojnásobně předražených jízdenkách, veřejné zakázce na velkoplošné obrazovky na nástupištích nebo zajištění bezpečnosti firmy.

Randák to doložil řadou dokumentů a ukázal i na možné strůjce korupčního jednání: vedle Dvořáka především na jednoho z tzv. kmotrů ODS Iva Rittiga a jeho zastupující právní kancelář Šachta & Partners. Právě ti měli podle něj vymyslet a v případě Rittiga i ovládat spletenec firem se zamlženou majetkovou strukturou vedoucí na Britské Panenské ostrovy, kam měly peníze z dopravního podniku řízeně odtékat.

Nové vedení Vrchního státního zastupitelství v Praze krátce po Randákově vystou-

pení nařídilo razii v dopravním podniku a slíbilo případ důkladně vyšetřit. Toto šetření stále běží a žalobci k němu nechtějí říct nic jiného, než že případ nelze uspěchat. „Zajistili jsme množství dokumentů, které nyní analyzujeme. Jde o komplikovanou věc,“ odpovídá dozorující státní zástupce Adam Borhula na otázku, proč se kauza táhne už řadu měsíců bez viditelného výsledku.

V případě teď ale došlo k zajímavé odbočce. Zatímco totiž policie stále pokračuje ve svém vyšetřování, přešli Janečkem obvinění údajní korupčníci do protiakce a činnost fondu napadli přes právní kancelář Šachta & Partners (po skandálu přejmenovanou na MSB Legal) u městského soudu. Ve své stížnosti Rittig a spol. sice nijak detailně nevysvětlují pochybnosti kolem podezřelého odčerpávání peněz z dopravního podniku, na němž se měli podílet, napadají ale formální fungování fondu a žádají, aby byl kvůli tomu zakázán.

Česko tak čeká velmi zajímavá právní bitva. Stěžovatelé kolem lobbisty Rittiga chtějí u soudu prokázat, že fond svou prací porušuje zákon o nadacích, podle něž byl zřízen. Zákon totiž podle nich neumožňuje, aby zaměstnanci nadačního fondu dělali činnost, kterou Janečkovi aktivisté vykonávají. Tedy aby v terénu aktivně vyhledávali informace o korupci různých lidí, analyzovali je a pak konkrétní podezřelý veřejně odhalovali.

Jediné, co fond může dělat, tvrdí Rittigova skupina, je rozdělovat získané finanční prostředky třetím, na fondu nezávislým osobám, které pak mají naplňovat

jeho cíle – tedy vystupovat a bojovat proti korupci. Podle jiných právníků není však věc jednoznačná. Zákon o nadacích skutečně neumožňuje zaměstnancům nadačního fondu provádět například investigativní činnost, protože ale například Karel Randák není zaměstnancem fondu, nýbrž jeho spolupracovníkem, investigovat pro fond může. V rozseknutí tohoto protikladného pohledu bude hodně záležet na osobě konkrétního soudce.

Fondu by každopádně mohlo pomoci, že zároveň plní, co zákon požaduje: skutečně podporuje třetí, na fondu nezávislé osoby v jejich protikorupčních aktivitách – loni tak podělil šestnáct lidí celkem dvěma miliony korun. Od soudu, jehož první stání by mělo být v květnu, nelze ovšem očekávat, že vnese větší jasno do otázky, zda obvinění z tunelu v dopravním podniku padlo oprávněně, nebo ne. Janečkovi lidé sice o tom chtějí předložit důkazy, soud se ale bude primárně zabývat sporem o zákonnost fungování fondu.

Skutečné rozluštění toho, kdo a proč z dopravního podniku odčerpával peníze, může přinést až vyšetřování žalobců z vrchního zastupitelství a policie. Podle kuloárových informací šéfka vrchních žalobců Lenka Bradáčová považuje případ za jeden z prioritních, nechce proto, aby její lidé udělali rychlým vyšetřováním nějakou chybu. Soud o legálnosti Janečkova fondu je v tomto směru může dostat pod větší tlak, aby se vyhnuli zbytečným prodlevám a svou práci udělali skutečně dobře. ■